

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector I, Bucuresti

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Dosar nr. 14509/2019

Consiliul Județean Harghita

Domnului Borboly Csaba, Președintele Consiliului Județean Harghita,

CONSILIUL JUD. HARGHITA

INTRARE

nr. 18912/1

Stimate Domnule Președinte, ziua 10 luna 10 anul 2019

Vă informăm că petiția dumneavoastră a fost înregistrată sub nr. 14509/2019 și analizată în contextul dispozițiilor art. 6 alin. (1) și (2) și art. 32 din Constituția României.

Prin petiția transmisă instituției Avocatul Poporului ne sesizați încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale elevilor înscriși în unitățile de învățământ cu predare în limba maghiară, drepturi garantate de Constituția României și de Legea nr. 1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare.

În context, ne învederați că în opinia dumneavoastră vinovați de această situație sunt Ministerul Educației Naționale și Centru Național de Evaluare și Examinare (C.N.E.E.).

Concret, ne sesizați că dispozițiile art. 46 alin. (2), (4) și (5) din Legea nr. 1/2011 a educației naționale, respectiv:

„(2) Disciplina Limba și literatura română se predă pe tot parcursul învățământului preuniversitar după programe școlare și manuale elaborate în mod special pentru minoritatea respectivă.

Consiliul Județean Harghita, Harghita Megye Tanácsa - Președinție
Stampila pentru rezolvarea documentelor intrate interne pentru a fi citite
rezolvate conform procedurii în vigoare de către persoana de mai jos

Responsabil: Biró B. Botond

Copie: 21 cm 72.

Alte date: -fotografii în limba maghiară

Termen: 15.01.2024
 Rog să fie înregistrat în sistemul de rezolvare internă
 Scut
Președintele Consiliului Județean Harghita
scopul găvii unor ecupri legare de către persoana responsabilă

(4) Testele la disciplina Limba și literatura română se elaborează pe baza programei speciale.

(5) Testele de evaluare, subiectele de examen de orice tip din învățământul preuniversitar și lucrările semestriale pentru elevii din învățământul cu predare în limbile minorităților naționale se elaborează pe baza cerințelor didactico-metodologice stabilite de Curriculumul național.”

asigură cadrul legal pentru existența și funcționarea formelor de învățământ în limba minorităților naționale și în ceea ce privește predarea disciplinei Limba și literatura română.

Totuși, aplicarea prevederilor de mai sus suferă întârzieri, ceea ce cauzează un dezavantaj major la testele naționale/examenele de bacalaureat pentru elevii ce urmează o formă de învățământ într-o limbă a minorităților naționale.

Cu toate ca s-a inițiat proiectarea curriculum-ului pentru elevii care învață limba română ca a doua limbă sau ca limbă nematernă, studiul limbii române se realizează în prezent după un program specific doar la învățământul primar, precum și în clasele a V-a și a VI-a, după programe și manuale specifice.

Pentru celelalte structuri ale învățământului preuniversitar, cu predare în limbile minorităților naționale, încă nu s-a finalizat elaborarea programelor și manualelor specifice de predare a disciplinei Limba și literatura română. Pentru învățământul liceal abia acum se află în curs de derulare activitățile specifice de creare a curriculum-ului. În funcție de validarea și aprobarea noilor planuri-cadru pentru învățământul liceal, se va trece la elaborarea programelor specifice de limbă și literatură română pentru elevii care studiază la școli/secții cu predare în limba minorităților naționale.

În opinia dumneavoastră, factorii care influențează negativ însușirea limbii române de către elevii care frecventează forme de învățământ cu predare în limba maghiară sunt: lipsa armoniei dintre conținuturile manualelor școlare, cantitatea-calitatea acestor manuale, programele școlare, metodele de evaluare și posibilitățile de învățare a limbii române și nu în ultimul rând, lipsa profesorilor calificați, precum și lipsa de formare continuă a profesorilor de limba și literatura română.

Pentru elevii din regiunea dumneavoastră limba română este ca o a doua limbă, respectiv nematernă, motiv pentru care apreciați utilă introducerea unei noi abordări a studierii limbii române în cadrul învățământului în limbile minorităților naționale, adică cel bazat pe modelul comunicativ-funcțional al limbilor străine, care vizează formarea competențelor de comunicare prin eficientizarea învățării, predării și evaluării limbii române ca a doua limbă.

Astfel, rezultatele obținute la disciplina limba și literatura română ridică anual probleme în rândul elevilor de etnie maghiară care urmează o formă de învățământ în limba maghiară și care se prezintă la Evaluarea națională și examenul de bacalaureat. Gradul de reușită în însușirea limbii române este foarte scăzut și se reflectă în notele obținute de către elevi.

Din datele puse la dispoziție rezultă că majoritatea absolvenților de liceu din județul Harghita nu reușesc să obțină notă de trecere la disciplina limba și literatura română. Tot cu această ocazie ne relevați mai multe date de acest fel.

Ne comunicați, de asemenea, demersurile întreprinse până în prezent în acest sens, inclusiv la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.

În acest context, am luat act de faptul că C.N.C.D. a amendat cu 2.000 de lei de Ministerul Educației Naționale, pentru că nu a asigurat programe și manuale de limbă

română special dedicate elevilor din clasele cu predare în limba maternă maghiară, așa cum impunea legea.

”Lipsa manualelor școlare de limbă română speciale, lipsa noilor programe școlare speciale la limba română pentru elevii din clasele cu predare în limba maternă maghiară, pe tot parcursul învățământului preuniversitar încalcă dreptul constituțional al cetățenilor români aparținând minorității maghiare, elevi în clase cu predare în limba maternă maghiară: – de a învăța la un nivel competitiv limba română, limba oficială a statului, – de a avea acces la educație în condiții de egalitate, – de a avea acces la formare și piața muncii din România în condiții de egalitate, și dreptul la demnitate”, se arată într-un comunicat postat pe site-ul autorității.

Față de cele expuse în petiția adresată instituției Avocatul Poporului, **ne solicitați să vă sprijinim în sensul conceperii și elaborării cât mai urgente a programelor școlare, dar și introducerea manualelor speciale de limba și literatura română și pentru învățământul liceal pentru elevii care studiază și școli/secții cu predare în limba maghiară și să fie schimbate regulile de evaluare la disciplina limba și literatura română pentru elevii care studiază și școli/secții cu predare în limba maghiară, prin asigurarea evaluării diferențiate.**

În context, solicitați constatarea încălcării drepturilor prevăzute în actele normative menționate în cuprinsul petiției și obligarea Ministerului Educației Naționale și Centrului Național de Evaluare și Examinare pentru asigurarea imediată a condițiilor necesare predării limbii și literaturii române în instituțiile de învățământ cu predare în limbile minorităților naționale.

Față de aspectele prezentate, în conformitate cu dispozițiile art. 59 alin. (2) din Constituția României, coroborate cu cele ale art. 4 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările

și completările ulterioare, ne-am adresat Ministerului Educației Naționale pentru a le supune atenției situația creată și a solicita informații despre modalitatea concretă prin care urmează a asigura de îndată condițiile necesare predării limbii și literaturii române în instituțiile de învățământ cu predare în limbile minorităților naționale, prin elaborarea programelor și manualelor specifice de predare a disciplinei Limba și literatura română.

Vă asigur, stimate Doamnă Președinte, de întreaga mea considerație.

Adjunct al Avocatului Poporului,

MOLNÁR Zsolt

București, 7 octombrie 2019